

Prof. Dr. Banu YAZGAN İNANÇ

Prof. Dr. Meral KILIÇ ATICI

Doç. Dr. Mehmet BİLGİN

GELİŞİM

PSİKOLOJİSİ I

Bebeklik, Çocukluk ve Ergenlik

18. BASKI

 PEGEM
AKADEMİ

Prof. Dr. Banu YAZGAN İNANÇ, Prof. Dr. Meral KILIÇ ATICI
Doç. Dr. Mehmet BİLGİN

GELİŞİM PSİKOLOJİSİ I Bebeklik, Çocukluk ve Ergenlik

ISBN 978-605-241-410-1

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2024, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

4. Baskı: Ekim 2008, Ankara

18. Baskı: Şubat 2024, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım AŞ
Saray Mah. 126 Cad. No: 20/A
Kazan/ANKARA
Tel: (0312) 802 00 53-54

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

*Babam Selahattin Yazgan'ın ve
Annem Muazzez Yazgan'ın anularına
B.Y.İnanç*

*Babam Hayri Bilgin ve
Annem Makbule Bilgin'in anularına
M.Bilgin*

*Babam Memduh Kılıç ve
Annem Gülbeyaz Kılıç'ın anısına
M.K.Atıcı*

ÖN SÖZ

İnsan gelişimi fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel olmak üzere başlıca dört temel alandan oluşmaktadır. İnsan gelişimini inceleyen farklı araştırmacılar doğal olarak bu dört alandan birini incelemeye odaklanabilirler. Örneğin, bazı araştırmacılar gelişimin fiziksel yönünü incelerken, diğer bazı araştırmacılar da bilişsel ve sosyal yönünü incelemeye ağırlık verebilirler. Gelişimin farklı yönleriyle ilgili tüm bu inceleme ve araştırma sonuçları bir araya getirildiğinde bütünüyle insan gelişimini anlamak mümkün olmaktadır. Buna göre bir bebeğin ya da ergenin fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel olarak nasıl bir gelişim gösterebileceği anlaşılabilir. Ancak bu gelişim özelliklerinin bireysel farklılıklar ve kültürel etkenler göz önünde bulundurularak ele alınmasında yarar vardır. Bir başka deyişle, fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel gelişim özellikleri açısından belirli bir yaşta belirli özelliklere sahip olma bakımından bireysel farklılıklar söz konusu olabilir.

Gelişim psikolojisi, çocuğu bir bütün olarak ele alır ve çocuğun gelişim dönemlerini ayrı ayrı inceleyerek bütünsel bir değerlendirmeye varmaya çalışır. Gelişmekte olan bireyin anlaşılabilmesi için gelişimin her bir yönünün ayrıntılı şekilde incelenmesi gerekir.

Kitapta bu çerçeve göz önüne alınarak gelişimin farklı yönlerine göre bir düzenleme yapılmıştır. Gelişim dönemleri, bebeklik, çocukluk ve ergenlik olarak gruplanmıştır. Her dönemin fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel gelişim özellikleri birbiriyle ilişkili ve bir bütün olarak ele alınmıştır.

Kitapta 5 kısım ve 17 bölüm bulunmaktadır. 1., 4., 11., 14. ve 16. bölümler Banu Yazgan İnanç; 2., 3., 9., 10.,13., ve 17. bölümler Meral Kılıç Atıcı; 5., 6., 7., 8., 12. ve 15. bölümler Mehmet Bilgin tarafından yazılmıştır.

Birinci kısımda gelişim psikolojisine farklı bakış açıları, gelişimde tartışılan konular ve araştırma yöntemleriyle ilgili bilgiler yer almaktadır. İkinci kısımda gelişim kuramları ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Üçüncü kısım gelişimle ilgili temel kavramlar, ilkeler ve etkenlerle ilgili olup, dördüncü kısımda bebeklik ve çocukluk döneminin, beşinci kısımda ise ergenlik döneminin gelişim özellikleri çeşitli yönleriyle ele alınmıştır.

Kitapta daha önce alanda yayınlanmış kitaplardan farklı olarak bazı konulara daha geniş olarak yer verilmiştir. Örneğin, üçüncü bölümdeki gelişim psikolojisinde araştırma yöntemleri ve dokuzuncu bölümdeki Vygotsky ile ilgili bilgiler alanda yayınlanmış olan diğer kitaplara göre daha ayrıntılı biçimde ele alınmıştır.

Bu kitap öncelikle psikolojik danışma ve rehberlik anabilim dallarında okuyan öğrencilere yönelik olarak hazırlanmıştır. Ancak gelişim psikolojisini lisans programlarında ders olarak alan psikoloji, anaokulu öğretmenliği, sınıf öğretmenliği ve felsefe grubu öğretmenliği bölüm öğrencileri de kitaptan yararlanabilirler. Bu alanlarda tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına devam eden öğrenciler için de kitap kaynak kitap olma özelliği taşımaktadır.

Bu kitabın bazı bölümlerinin yazımında yardımcı olan Yrd. Doç. Dr.Ercüment Yerlikaya'ya çok teşekkür ederiz. Ayrıca bu kitabı yazmak için gerekli olan birikimlerimize kaynak olan öğrencilerimize de teşekkür ederiz.

Kitabın yayın ve dağıtımını üstlenen Pegem Yayıncılığa ve çalışanlarına teşekkür ederiz.

Bizlere yoğun çalışmalarımız sırasında anlayış gösteren eş ve çocuklarımıza sonsuz minnet borçluyuz. Onların desteği olmaksızın bu kitap ortaya çıkmazdı.

Banu Yazgan İnanç

Mehmet Bilgin

Meral Kılıç Atıcı

Şubat 2024

İÇİNDEKİLER

Önsöz	v
İçindekiler	vii
Şekiller ve Tablolar Listesi	xvii

1. KISIM

GELİŞİM

1. BÖLÜM

Çocuk Gelişimine Farklı Bakış Açıları

Tarihsel Bakış Açıları	5
Evrimsel Bakış Açısı	6
Normatif Yaklaşımlar	7

2. BÖLÜM

Gelişim Psikolojisinde Tartışılan Konular

Gelişimi Betimleme ve Gelişim Sürecini Anlama	12
Gelişimde Kalıtım ve Çevre Etkisi	13
Bireyin Etken veya Edilgen Olması	14
Gelişimde Süreklilik ve Süreksizlik	15
İlk Yaşantılar ve Sonraki Yaşantıların Gelişime Etkisi	16
Bireysel Özelliklerin ve Ortamın Gelişime Etkisi	17
Kültürel Etkiler ve Evrensel İlkeler	17
Bilginin Uygulanması ve Araştırma	18

3. BÖLÜM

Gelişim Psikolojisinde Araştırma Yöntemleri

Bilimsel Yöntemin Aşamaları	23
Veri Toplama Teknikleri	23
Doğal Gözlem	23
Görüşme	25
Anket ve Soru Listeleri.....	28
Vaka Çalışmaları.....	28
Standart Testler	29
Deneysel Yöntemler	30
Kolerasyon Çalışmaları.....	31
Araştırma Desenleri.....	32
Örnekleme.....	34

2. KISIM

GELİŞİM KURAMLARI

4. BÖLÜM

Gelişim Kuramları

Psikanalitik Kuramlar	41
Freud: Psikanalitik Kuram.....	41
Erikson: Psikososyal Kuram.....	44
Öğrenme Kuramları.....	46
Davranışçılar	46
Pavlov: Klasik Koşullanma.....	46
Skinner: Edimsel Koşullanma.....	47
Bandura: Sosyal Öğrenme Kuramı.....	48
Öğrenme Kuramlarının Değerlendirilmesi	49
Hümanist Kuramlar	49
Buhler: Gelişimsel Dönem Kuramı.....	50

Maslow: Gereksinimler Hiyerarşisi Kuramı	50
Rogers: Bireysel Gelişim Kuramı.....	51
Bilişsel Kuramlar.....	52
Piaget: Bilişsel Gelişim Kuramı.....	52
Bilgiyi İşleme Kuramı.....	53
Etolojik Kuram (Lorenz)	54

3. KISIM

TEMEL KAVRAMLAR, İLKELER VE GELİŞİM DÖNEMLERİ

5. BÖLÜM

Temel Kavramlar, İlkeler ve Gelişim Dönemleri

Gelişimle İlgili Temel Kavramlar.....	61
Gelişim İlkeleri	63
Gelişimi Etkileyen Etmenler	64
Doğum Öncesi Etmenler.....	64
Doğuma Bağlı Etmenler	64
Doğum Sonrası Etmenler	64
Çevre	67
Doğum Öncesi Çevre ve Etkileri.....	67
Çevre ve Kalıtım İlişkisi.....	68
Çevre ve Kalıtımın Kişilik ve Mizaç Üzerindeki Etkisi.....	69
Doğum ve Yeni Doğan.....	70
Gelişim Dönemleri.....	71

4. KISIM**BEBEK VE ÇOCUK GELİŞİMİ****6. BÖLÜM****Bedensel Gelişim**

0-3 Yaş Arası Bedensel Gelişim	79
3-6 Yaş Arası Bedensel Gelişim	82
7-11 Yaş Arası Bedensel Gelişim	83
Beden Oranlarındaki Değişim	83
Bedensel Gelişimle İlgili Etkenler	86
Beslenme.....	86
Uyku.....	87
Tuvalet Alışkanlığı.....	88
Diş Çıkartma.....	89

7. BÖLÜM**Devinsel Gelişim**

0-3 Yaş Arası Devinsel Gelişim.....	93
3-6 Yaş Arası Devinsel Gelişim.....	100
7-11 Yaş Arası Devinsel Gelişim.....	101

8. BÖLÜM**Cinsel Gelişim**

Cinsel Gelişim ve Cinsel Eğitim	105
Bebeklik	106
Yeni Yürüyen Bebekler.....	106
Okul Öncesi Çocuk.....	107
Babanın Cinsel Gelişimdeki Rolü	107
Çocuklara Cinsel Eğitim Verirken Dikkat Edilecek Noktalar	108
Cinsel Sorular ve Bunlara Verilebilecek Yanıtlar.....	111
Cinsel Oyunlar.....	111
Masturbasyon.....	112
Ben Nereden Geldim	113

9.BÖLÜM

Bilişsel Gelişim

Piaget'in Bilişsel Gelişim Kuramı	117
Duyu-Devinim Dönem	119
Nesne Sürekliliği.....	120
Taklit.....	121
İşlem Öncesi Dönem.....	122
Sembolik Oyun.....	123
Büyüsel ve Doğaüstü Düşünce	123
Özelden Özele Akıl Yürütme	124
Yanlış Bağdaştırma	124
Benmerkezcilik	124
Canlandırıcılık.....	124
Canlı Cansız Ayırımı.....	125
Odaklanma.....	125
Korunum	126
Sınıflama	126
Tersine Dönüştürebilme	126
Somut İşlem Dönemi	127
Soyut İşlem Dönemi.....	130
Soyut Düşüncenin Kişilik ve Davranış Üzerindeki Etkileri.....	132
Soyut Düşüncenin Gelişimini Etkileyen Faktörler	135
Yaş.....	135
Olgunlaşma ve Zeka.....	136
Kültürler Arası Çalışmalar	136
Piaget'in Kuramına Yöneltilen Eleştiriler	137
Piaget'in Kuramınının Eğitim Açısından Doğurguları	138
Vygotsky'nin Dil ve Bilişsel Gelişim Kuramı	140
Bilgiyi İşleme Kuramı.....	145
Uyarıcı.....	145

Alışma	145
Algıda Seçicilik	146
Bellek.....	146
Zeka.....	148
Bebeklerde Zeka Ölçümü.....	150
Gelişimsel Puan ve Gelişim Ölçekleri	150
Zihinsel Engel	151
Okul	153
Başarılı Okullar	153
Öğrenme Güçlükleri	154
Öğretimsel Yaklaşımlar	155
Sınıftaki Davranışlar	155

10.BÖLÜM

Dil Gelişimi

Dilin Temel Bileşenleri ve Kuralları.....	159
Dil Gelişim Kuramları	160
Biyolojik Kuram.....	161
Öğrenme Kuramı.....	161
Bilişsel Kuram	161
Etkileşim Kuramı.....	162
Dil Gelişim Dönemleri	162
Dil Öncesi Dönem.....	162
İlk Sözcükler.....	163
İki Sözcüklü Anlatımlar	163
Telgraf Konuşma.....	164
Cümleler	164
Sözcük ve Anlamları	164

11. BÖLÜM

Duygusal Gelişim

Bağlılık	169
Bağlılığın Anlamı ve Önemi	169
Çoklu Bağlılık İlişkileri.....	170
Özel Bağlılıklar	171
Ayrılık Kaygısı.....	173
Güven ve Güvensizlik Duygusunun Gelişimi.....	174
Duygular, Mizaç ve Benlik	176
Temel Duygular	177
Çocukların Korkuları.....	177
Çocukların Kaygıları.....	178
Saldırganlık.....	180
Kişilik ve Mizaç.....	181
Mizacın Boyutları ve Örüntüleri	182
Benlik Gelişimi, Özerklik, Benlik Kavramı ve Öz Güven.....	183
Öz-Farkındalık.....	183
Özerklik	183
Ayrılma ve Bireyleşme	184
Benlik Kavramı	184
Kendilik Değeri.....	185

12. BÖLÜM

Toplumsal Gelişim

Aile, Çevre ve Toplumsallaşma.....	189
Toplumsal Biliş.....	190
Bebeklik Döneminde Toplumsal Gelişim	192
2 Yaş Çocuklarında Toplumsal Gelişim	195
3 Yaş Çocuklarında Toplumsal Gelişim	195
4-5 Yaş Çocuklarında Toplumsal Gelişim.....	195

İlköğretim Döneminde Toplumsal Gelişim.....	196
İlkokul Döneminde Kritik Yaşlar	197
Altı Yaş	197
On Yaş	198
Benlik Kavramı ve Benliğin Organizasyonu.....	199
Toplumsallaşma Üzerinde Etkili Olan Etkenler	200
Aile	200
Ailenin Psikolojik Durumu.....	204
Evliliğin Niteliği.....	205
Disiplin	205
Toplumsallaşmada Babanın Rolü.....	207
Kardeş İlişkileri.....	207
Büyükanne ve Büyükbabanın Yeri	208
Boşanma	208
Arkadaşlık.....	211
Çekicilik.....	212
Reddedilme	213
Yalnızlık	214
Çete ve Kulüpler	215
Televizyonun Toplumsal Gelişime Etkisi	215

13. BÖLÜM

Ahlak Gelişimi

Bilişsel Kuramlar	220
Jean Piaget'in Zihinsel Ahlak Gelişimi Kuramı	220
Kohlberg'in Zihinsel Ahlak Gelişimi Kuramı.....	223

5. KISIM ERGENLİK DÖNEMİ

14. BÖLÜM

Ergenlik Döneminin Anlamı, Kimlik Gelişimi ve Gelişim Görevleri

Ergenliğin Anlamı.....	231
Ergenlik Dönemi Gelişim Görevleri.....	231
Ergenlik ve Psikik Dengesizlik	233
Kimlik Gelişimi.....	234
Özerklik ve Bireysellik	236
Bireyselleşme: Gelişimsel Süreç.....	236
Kimlik Bulma.....	238

15. BÖLÜM

Bedensel, Devinsel ve Cinsel Gelişim

Bedensel Büyüme ve Gelişim	241
Devinsel Gelişim.....	243
Cinsel Gelişim.....	243
Cinsel Organların Olgunlaşması	247
Menstürasyon-Adet Görme	248
Erken ve Geç Olgunlaşma	249
Beden Görünümü.....	250

16. BÖLÜM

Duygusal Gelişim

Ergenin Duyguları.....	255
Olumlu Duygu Durumları	256
Olumsuz Duygu Durumları.....	256
Korku	256
Fobiler	257
Kaygı.....	258
Öfke	259
Nefret	260
Benlik Kavramı	260
Kendilik Değeri.....	261
İlişkiler	261
Duygusal İyilik Hali	262
Başarı.....	262

17. BÖLÜM

Toplumsal Gelişim

Ergenin Ailesi ile İlişkileri.....	265
Anne-Baba Ergen Çatışması	266
Ergenlerde Toplumsal İlişkiler.....	268
Arkadaşlık.....	268
Karşı Cinsle İlişkiler	270
Grup Bağlılığı.....	271
Bir Gruba Ait Olma Gereksinimi.....	271
Toplumsal Kabul.....	272
İstenmeyen Davranışlar	272
Çıkma.....	273

KAYNAKLAR	275
-----------------	-----

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1	11
Tablo 2	44
Tablo 3	97
Tablo 4	99
Tablo 5	99
Tablo 6	118
Tablo 7	121
Tablo 8	179
Tablo 9	249

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1	33
Şekil 2	34
Şekil 3	68
Şekil 4	69
Şekil 5	80
Şekil 6	84
Şekil 7	85
Şekil 8	89
Şekil 9	96
Şekil 10	129
Şekil 11	190
Şekil 12	192
Şekil 13	203
Şekil 14	224
Şekil 15	246
Şekil 16	247
Şekil 17	248
Şekil 18.....	251

1. KISIM

GELİŞİM

1. BÖLÜM

ÇOCUK GELİŞİMİNE FARKLI BAKIŞ AÇILARI

ÇOCUK GELİŞİMİNE FARKLI BAKIŞ AÇILARI

Tarihsel Bakış Açıları

Orta çağda ve onu izleyen yüzyıllarda çocukluk ayrı bir yaşam dönemi olarak kabul edilmiyordu. Çocuklar bağımlı yaşadıkları belirli bir süre sonunda küçük yetişkinler olarak görülüyor ve yetişkinler gibi davranmaları bekleniyordu. Yetişkinler gibi giyiniyor, yetişkinlerle oturup içki içiyor, tarlada ve pazaryerlerinde onlarla birlikte çalışıyorlardı. Hatta evlendiriliyor, iktidara getiriliyor ve suçlu bulduklarında bir yetişkin gibi asılıyorlardı. Orta çağda yasalar çocuk suçluluğuyla yetişkin suçluluğu arasında bir ayırım yapmıyordu (Borstelmann, 1983).

Söz konusu dönemlerde çocuklar topluma yük olarak kabul ediliyorlardı. Çocukların öldürülmesi, Avrupa'da 1800'lere kadar en çok işlenen suçların başında geliyordu. Bazı ebeveynler de çocuklarını sütannelere veya bakım yurtlarına veriyorlardı. Buralarda yaşama oranı sadece % 45 civarındaydı (Thompson ve Grusec, 1970).

Çocuğun gelişimi ve törel doğası ile ilgili üç temel tarihsel bakış açısı bulunmaktadır:

- a) Hristiyan bakış açısına göre (orijinal sin) çocuklar kötü huylu olarak doğarlar. Kendilerini kötülüklerden koruyamadıkları için Tanrıya teslim olmaları, kötü huylu olarak doğdukları için de cezalandırılmaları gerekir. Eğitimcilerin ve ana-babaların görevi çocukların içindeki kötü ruhu yok etmeye çalışmaktır. Bu da ancak sıkı bir disiplin ve ceza uygulamasıyla gerçekleştirilebilir.
- b) İkinci görüş John Locke'un (1632-1704) ortaya attığı felsefeyi temel alan, çocukların ahlaksal olarak nötr olduğunu belirten görüştür. Locke, çocukların zihninin boş bir levha (tabula rasa) olduğunu ve doğuştan herhangi bir eğilim taşımadıklarını ifade etmektedir. Düşünüre göre çocuklar iyi veya kötü bir yapıya sahip değildirler. Büyüyünce nasıl biri olacakları yaşantılarına bağlıdır. Anne babalar çocuklarının kişiliğini ödül, ceza, tekrarlar ve taklitler yoluyla şekillendirebilirler. Locke, anne-babaların çocuklarını onay ve destekleme yoluyla ödüllendirebileceklerini belirtmektedir. Fiziksel cezalandırmaları onaylamayan Locke bu tür davranışların öz-kontrolü geliştirmede, çocuğun korku ve öfke duymasına yol açtığını belirtmiştir. Locke davranışçı yaklaşımın öncüsüdür.
- c) Üçüncü görüş, Jean Jaques Rousseau (1712-1778) tarafından ortaya atılan 'soylu vahşi' (noble savage) kavramıyla ilgilidir. Rousseau'ya göre çocuklar doğru ve yanlış ayırt edebilen soylu vahşilerdir. Çünkü doğuştan

gelen bir ahlak anlayışları vardır. Buna bağlı olarak gelişimleri de doğanın işleyişine uygun ve olumlu yönde olacaktır. Bu nedenle yetişkinlerin yönlendirmesi veya eğitim çocuğun doğal gelişimine müdahale etmek anlamını taşır.

Rousseau bebeklik, çocukluk, geç çocukluk ve yetişkinlik olmak üzere 4 gelişim dönemi belirlemiştir. Ona göre yetişkinler çocuğun gereksinimlerine duyarlı olmalıdırlar. Rousseau olgunlaşma kavramından söz eden ilk yazardır.

Evrimsel Bakış Açısı

Charles Darwin (1809-1882) 1859'da yayınladığı "Türlerin Kökeni (On The Origin of Species)" adlı kitabında insan türünün milyonlarca yıl boyunca doğal seçim (seleksiyon) süreciyle evrimden geçtiğini söyler. Doğal seçim ilkesine göre, bazı türler çevrelerine uyum sağlayabilmelerine yardımcı olan çeşitli özellikleri nedeniyle yaşamda kalarak varlıklarını sürdürürler. Doğal seçim ilkesinin altında yatan görüş, insan türünün daha ilkel türlerden evrim yoluyla ortaya çıkmış olduğudur. Pek çok türün embriyosunun gelişimlerinin belirli dönemlerinde birbirlerine çok benzediğini gözleyen Darwin'e göre bu durum, canlıların ortak atalardan türemiş olmalarının sonucudur.

Çağdaş kuramcılar, insan davranışının uyum sağlamaya yönelik olduğunu belirtmektedirler. Örneğin, güvenli ortamda büyüyen çocuklar, sözü edilen uyum sağlama davranışına bağlı olarak güvensiz ortamda büyüyen çocuklardan daha farklı kişilik özellikleri geliştirmişlerdir. Yine çocukların irrasyonel/gerçekdışı korkuları olarak adlandırılan düşme korkusu, karanlık korkusu, yalnız kalma korkusu gibi korkular, yaşamak için anneye fiziksel yakınlığın zorunlu olduğu durumlarda anlam kazanmaktadır. Antropologlar, topluma özgü kültürel uygulamaların da toplumun devamı için zorunlu olan kişilikler üretmekte olduğunu belirtmektedirler (Rice, 1997).

Darwin'in gelişim psikolojisine yaptığı katkıları dört grupta toplamak mümkündür (Rice, 1997):

1. Darwin'e göre insanlar, kökenleri ortak olduğu için diğer canlılarla akrabadırlar. İnsan ve diğer canlılar arasında zihinsel işlevler açısından temelde süreklilik vardır.
2. Darwin bireysel farklılıkları vurgulamıştır.
3. Darwin insan davranışını, çevreye uyum tarzı olarak ele almıştır.
4. Darwin bilgi toplamada bilimsel gözlemin önemini vurgulamıştır.